

Seat No. : _____

NE-111

November-2013

B.A. (Sem.-III)

Economics

CORE (203) Economics Systems (Optional)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. આર્થિક પદ્ધતિ એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 14
What is Economic System ? Explain its characteristics.

અથવા/OR

- (a) વેપારવાદનાં ઉદ્ભવનાં કારણો ચર્ચો.
Discuss the causes of the origin of mercantilism.
(b) મુક્ત વેપારનાં લાભ વર્ણવો.
Describe the advantages of free trade.

2. મૂડીવાદનો અર્થ સમજાવી, મૂડીવાદની મુખ્ય આર્થિક સંસ્થાઓની સમજૂતી આપો. 14
Explain the meaning of Capitalism and explain the main economic institutions of Capitalism.

અથવા/OR

મૂડીવાદની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
Explain the strengths and weakness of Capitalism.

3. સમાજવાદની વ્યાખ્યા આપી, તેના મહત્વનાં લક્ષણો તપાસો. 14
Define Socialism and examine its main features.

અથવા/OR

- (a) કાર્લમાર્ક્સનો અધિશેષ મૂલ્યનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
Explain the Karl Marx's theory of surplus value.
(b) સામ્યવાદની નિષ્ફળતાની ચર્ચા કરો.
Explain the failure of Communism.

4. ગાંધીજીનાં પાયાનાં આર્થિક વિચારો જણાવો. 14
Discuss basic features of Gandhian Economic Thought.

અથવા/OR

- (a) ગાંધીજીનાં વાલીપણાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
Explain Gandhiji's principle of Trusteeship.
- (b) ગાંધીજીનાં યંત્રોનાં ઉપયોગ અને ગ્રામસ્વરાજ અંગેનાં વિચાર જણાવો.
Explain Gandhiji's idea on the use of machines and Gram Swaraj.

5. (a) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ એક કે બે વાક્યમાં લખો :

7

Answer the following questions in **one** or **two** sentences :

- (1) સામંતશાહી પદ્ધતિ એટલે શું ?
What is feudalism ?
- (2) મુક્ત વેપાર એટલે શું ?
What is free trade ?
- (3) ગ્રાહક મૂડીવાદમાં બેતાજ બાદશાહ શા માટે કહેવાય છે ?
Why the consumer is 'The King in capitalism' ?
- (4) Das capita પુસ્તક કોણે લખ્યું ? અને તેમાં કઈ આર્થિક પદ્ધતિની સમીક્ષા કરવામાં આવી છે ?
Who wrote the book 'Das Capita' and which economic system is criticized in this book ?
- (5) સમાજવાદમાં અર્થકારણાનું સંચાલન કોના વડે થાય છે ?
Who governs the economy in Socialism ?
- (6) સામ્યવાદ એટલે શું ?
What is Communism ?
- (7) ગાંધીજીનો સર્વોદયનો ખ્યાલ જણાવો.
State the Gandhiji concept of Sarvodaya.

(b) નીચેનાં બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો (MCQ) :

7

Answer the following Multiple Choice Questions :

- (1) આર્થિક પદ્ધતિ એ કેવા પ્રકારનું સંગઠન છે ?
(a) સ્વૈચ્છીક (b) લોકશાહી
(c) પરિવર્તનશીલ (d) કાર્યક્ષમ
Which type of organisation is the economic system ?
(a) Voluntary (b) Democratic
(c) Changing (d) Efficient
- (2) કઈ આર્થિક સંસ્થા માત્ર મૂડીવાદમાં મુખ્ય છે ?
(a) નફાનો હેતુ (b) નફો
(c) હરીફાઈ (d) વારસાપ્રથા
Which economic institution is main in Capitalism ?
(a) Profit objective (b) Profit
(c) Competition (d) Inheritance

(3) કયાં અર્થતંત્રમાં ભાવતંત્ર પાયાની સંસ્થા છે ?

- (a) સમાજવાદ (b) મૂડીવાદ
(c) સામ્યવાદ (d) મિશ્ર અર્થતંત્ર

In which economic system, Market mechanism is basic institution ?

- (a) Socialism (b) Capitalism
(c) Communism (d) Mixed Economy

(4) ઉત્પાદનનાં સાધનોની માલિકી સમાજવાદમાં કોની હોય છે ?

- (a) સમાજની (b) વ્યક્તિની
(c) ખાનગી (d) સંયુક્ત માલિકીની

Who is owner of production resources in Socialism ?

- (a) Society (b) Individual
(c) Private (d) Joint ownership

(5) કઈ આર્થિક પદ્ધતિમાં વિકેન્દ્રિત આયોજનની તરફેણ કરવામાં આવે છે ?

- (a) મૂડીવાદ (b) સમાજવાદ
(c) લોકશાહી સમાજ (d) મિશ્ર અર્થતંત્ર

Which economic system favours the decentralized planning ?

- (a) Capitalism (b) Socialism
(c) Democratic socialism (d) Mix economy

(6) ગાંધીજીએ કઈ સાલમાં રચનાત્મક કાર્યક્રમ રજૂ કર્યો ?

In which year Gandhiji started 'constructive' program ?

- (a) 1940 (b) 1941
(c) 1939 (d) 1942

(7) રેટિયો અને ખાદીએ ગાંધીજીની કઈ યોજનાનાં આધાર સ્તંભ હતાં ?

- (a) અસહકાર (b) સ્વદેશી
(c) સર્વોદય (d) અહિંસા

'Rentiyo and Khadi' were the pillars of which of the Gandhian planning ?

- (a) Non-cooperation (b) Swadesi
(c) Sarvodaya (d) Non-violence

